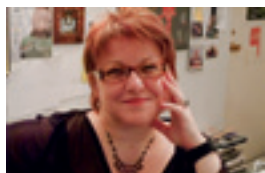

Ziua HBO
Fata și Anul Dragonului.
Intrare liberă.

»Pagina 7

InterogaTIFF
Corina Șuteu ne-a vorbit
despre festivalul Making
Waves.

»Pagina 10

InterogaTIFF
Actrița Luminița Gheorghiu

»Pagina 12

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#7

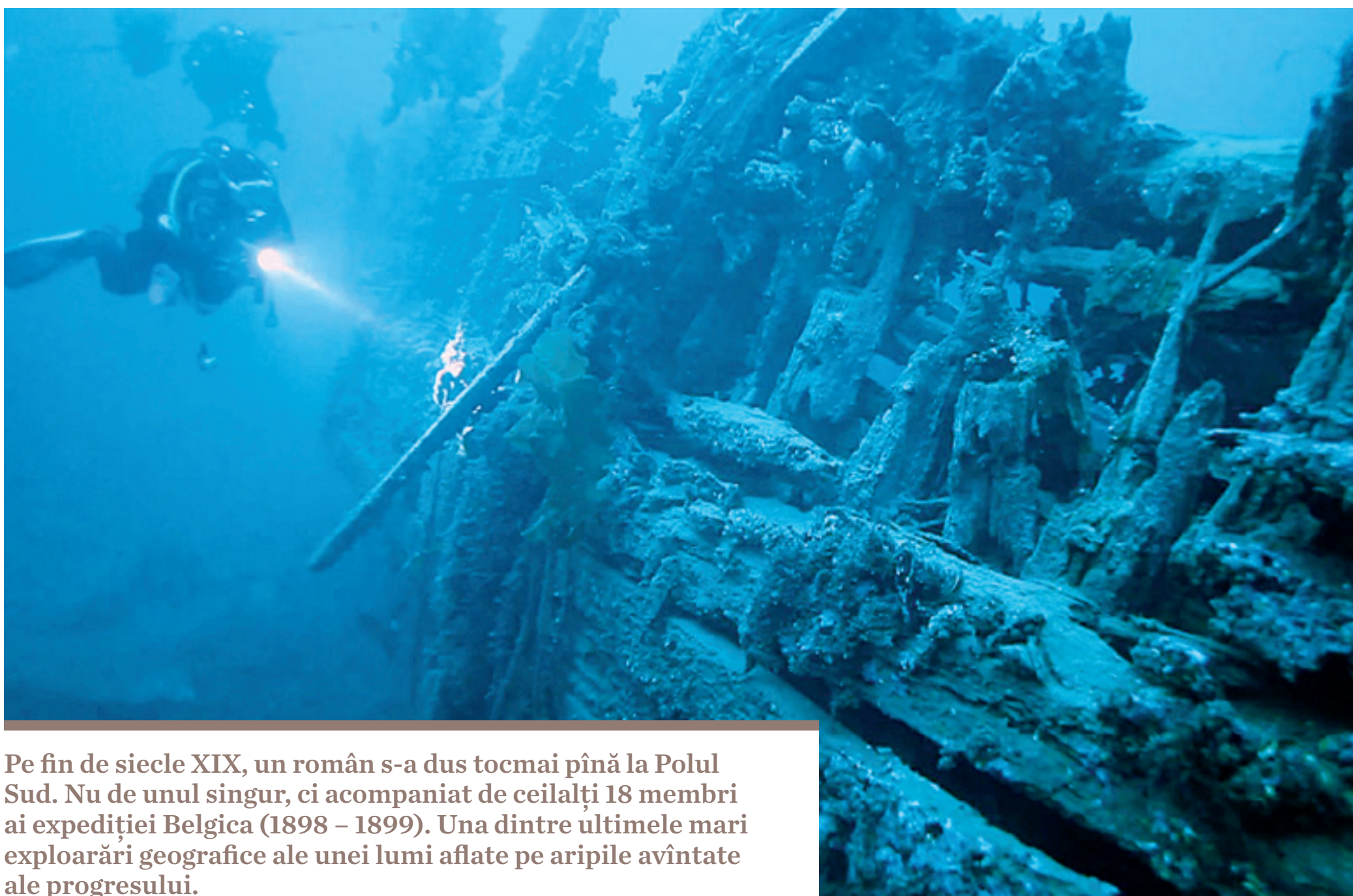
Joi, 6 iunie, 2013
www.tiff.ro

TIFF.12 Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 31.05-9.06.2013

English Pages: 14 - 15

În premieră mondială: **Exploratorul**

Pe fin de siecle XIX, un român s-a dus tocmai pînă la Polul Sud. Nu de unul singur, ci acompaniat de ceilalți 18 membri ai expediției Belgica (1898 - 1899). Una dintre ultimele mari exploarări geografice ale unei lumi aflate pe aripile avîntate ale progresului.

Documentarul despre Emil Racoviță (omul, nu liceul) pornește, scolastic de la junețile boierașului ieșean care studia dreptul la Paris și îl reconstituie pe ilustrul savant, explorator, fondator de discipline

științifice noi (biospelogia, d'oh) de mai târziu din cuvinte și imagini. Ambele de arhivă, și imaginile primei expediții și ale primilor temerari care s-au aventurat pînă în inima banchizei (și au rămas să ierneze nefericit între ghețuri) și cuvintele lui Racoviță. Luate de prin

scrisori și jurnale însemnările savantului (lecturate de Andi Vasluiianu) conturează o personalitate capabilă și de umor și de rigoare științică, o expediție parcă scrisă de Jules Verne și o epocă în care nimeni nu ajunsese încă pînă la toate capetele lumii. Din spatele

camerei, Titus Muntean și Xantus Gabor cartografiază destinul unic și admirabil al unui om de știință care nu a refuzat vreodată aventura, și îi pun pe urmașii, speologi, savanți și exploratori să explice, în contextul actual și cu cuvintele lor protagonistul și

momentele marcante din destinul lui Racoviță și istoria științelor naturale. Un film capabil de omagiere, imagini miraculoase, de informare și de entertainment care trebuie văzut.

Cristi Mărculescu

Cinematografele TIFF

→ **FLORIN PIERSIC**
P-ța. Mihai Viteazul, nr. 11

→ **ARTA**
Str. Universității, nr. 3

→ **VICTORIA**
B-dul Eroilor, nr. 51

→ **CINEMA CITY**
(în incinta Iulius Mall)

→ **ODEON CINEPLEX / CINEMA CITY POLUS**
(în incinta Polus Center)

→ **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța. Lucian Blaga, nr. 1-3

→ **URSUS OPEN AIR**
(Piața Unirii)

→ **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
str. I.C. Brătianu, nr. 22

→ **MĂNĂȘTUR OPEN AIR**
(la terenurile de sport, în zona complexului „Nora”)

→ **CASA TIFF**
Str. Universității, nr. 6

Focus Slovacia

Soarele prins în plasă

Filmul lui Ștefan Uher este considerat primul film (ceho-)slovac care o rupe cu tradiția cinematografică. Contextul politic din anii '60 cunoaște o îmbunătățire. Autoritățile centrale intervin mai puțin brutal în inima libertății creative, lucru care face posibil un asemenea film. Anul acesta la TIFF, Slovak Film Institute celebrează 20 de ani de la afirmarea Slovaciei

ca forță cinematografică independentă și ne pune la dispoziție acest fenomenal film, în varianta reconstrucționată. Debarasat complet de realismul socialist la care orice formă de artă trebuia să fie receptivă, Uher se folosește de un realism poetic și de compoziția cadrelor ca să confrunte viziunea melancolică asupra vieții la țară și traiul asfixiant printr-un blocurile înalte. Pentru

prima oară, femeii în costume de baie, familii la un pas de destrămare și adolescenți (deloc model) care sînt cel mai mult afectați de o anxietate urbană se întîlnesc într-un film slovac. Această rețetă îi conferă o lumină actuală, astăzi, în cea mai prolifică perioadă pentru filmul socio-existențialist.

Bogdan Minea

Concert

Țapinarii

Cu nouă discuri editate pînă în prezent și peste 400 de concerte în cei 12 ani de activitate, Țapinarii sînt deja un nume cunoscut pe scena muzicală românească. Trupa de două voci și o chitară ce abordează folk-ul alternativ cu scurte treceri prin rock, promite un spectacol al

cărui subiecte sînt tratate cu ironie și sarcasm. Îi definesc umorul, versurile cu substrat, autoironia și inteligența și promit un concert de la care nimeni nu pleacă dezamăgit. Astăzi la Casa TIFF, începînd cu ora 22:00.

Bogdan Beșliu

TIFF Lounge

12:30 Conferința despre personalitatea lui Emil Racoviță, ocazionată de proiecția filmului "Exploratorul" realizat de Titus Muntean & Xantus Gabor

15:00 Lansarea cărții Filmele care ne-au schimbat viața de Angelo Mitchievici.

15:30 Lansarea cărții Povestea poveștii în filmul românesc de Marilena Ilieșiu.

16:00 Lansarea DVD-ului Undeva la Palilula de Silviu Purcarete

17:00 Invitați: Dragoș Bucur, Dorian Boguță, Alexandru Papadopol și Iulia Rugină.

Cinema Victoria - foyer

18:40 Vernisajul expoziției SpeoARTA și prezentarea exponatelor din colecția Muzeului "Ștefan cel Mare" din Vaslui

Vox Pop

De ce fierbe copilul în mămăligă

„Interesant, dar intră oricum în categoria "Cartea e mai bună", fără a-i umbri nici pe actori, nici pe regizoare.”

- Mihai, 39 de ani, jurnalist

„Am venit foarte avizat pentru că am citit de două ori cartea – un poem extraordinar! Filmul e altceva, nu am venit ca să-l compar cu cartea – s-au păstrat niște replici dar nu are forță. Nu m-a convins dar sunt fericit că l-am revăzut pe actorul din rolul principal”

- Alexandru, 60 de ani, profesor

„Bine făcut, față de carte. Parcă pune accentul mai mult pe partea mai vizibilă, cartea e mult mai profundă.”

- Speranța, 75 ani, pensionar

Singe întunecat

“Sincer, nu mi s-a părut incomplet, a fost bun și așa.”

- Andrei, 25 de ani, PR

“Încărcat cu simbolism, excepțional.”

- Ginia, 47, medic de familie

“Foarte bun, cadrele erau superbe, iar actorii au intrat perfect în pielea personajelor.”

- Octavia, 22 de ani, masterandă

Votul publicului

Competiție

- 1 Wadja 4.64
- 2 Orizonturi frânte/
Breaking Horizons 4.37
- 3 Corabia lui Tezeu/
Ship of Theseus 4.35
- 4 Dama de companie/Call Girl 4.34
- 5 Deturarea/ A Hijacking 4.17
- 6 Nord-vest/ Northwest 4.12
- 7 Defflorarea Evei van End/
The Deflowering of 4.10
- 8 Ceasul rău, pisica neagră/
Catch a Terrible Cat 3.90
- 9 În dormitor/ In a Bedroom 3.74
- 10 Ploaie de vacanță/
Tanta agua 3.59
- 11 Iubire înșelătoare/
It Felt Like Love 3.54

Barometru general

- 1 În căutarea lui Sugar Man/
Searching for Sugar Man 4.89
- 2 Ultima reprezentare/
Full Circle 4.84
- 3 Albă ca zăpada/
Blancanieves 4.81
- 4 Ritmuri din Balcani/
Balkan Melodie 4.78
- 5 Pământ/ Earth 4.67
- 6 Samsara 4.64
- 7 Cineconcert
Bagdad Fantasie 4.61

- 8 Liv și Ingmar/
Liv & Ingmar 4.60
- 9 Cercuri/ Circles 4.60
- 10 Drumul Halimei/
Halima's Path 4.53
- 11 O lume care nu ne aparține/
A World Not Ours 4.51
- 12 Laurence pînă la capăt/
Laurence Anyways 4.44
- 13 Ce mică e lumea!
Little World 4.41
- 14 Pablo 4.39
- 15 Micul corb/Kauwboy 4.39
- 16 Scoici îndrăgostite/
Mussels in Love 4.33
- 17 Nu mă uita/
Forget Me Not 4.32
- 18 Nu/ No 4.31
- 19 Retrospectiva Peter Forgacs:
Câinele negru, Cădere liberă/
Peter Forgacs Retrospective El
Perro Negro: Stories from the
Spanish Civil War, Free Fall 4.24
- 20 Umple vidul/
Fill the Void 4.23
- 21 În larg/ The Deep 4.22
- 22 Amanții pasageri/
Los amantes pasajeros 4.21
- 23 De ce fierbe copilul în
mămăligă/ Aglaja 4.19
- 24 Manasse 4.17
- 25 Pieta 4.12

AperiTIFF

Redactor șef:
Laura Popescu

Reporteri:
Ion Indolean
Flavia Dima
Bogdan Beșliu
Andrada Lăutaru
Cătălina Mătășaru
Bogdan Sucilă

Redactori:
Anca Grădinaru
Cristi Mărculescu
Cătălin Mesaru
Radu Meza
Bogdan Minea
Cătălin Moise
Cătălin Olaru

Fotografi:
Vlad Gherman
Razvan Șut

Graphic design:
Andrei Pastuhov
Vasile Pipaș

Pagina de engleză:
Jay Weissberg
Martin Blaney
Codruța Crețulescu

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

Informații bilete

Puncte de vânzare:

Cinema FLORIN PIERSIC, Cinema ARTA, Cinema VICTORIA, Piața Unirii, Cinema City Odeon Cineplex și Casa TIFF.

Program:

Vineri 31 mai - Duminică 9 iunie:
09:00 - 23:00.

Prețuri:

Bilet cumpărat cu minim o zi înaintea proiecției: **10 lei**
(Preț redus pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**)
Bilet de intrare unic: **12 lei**
Ursus Open Air: **8 lei**
Accesul la proiecțiile Mănăstur Open Air este gratuit.

Casa TIFF – club

19:00 Vernisajul expoziției "Torn and Bleeding Clay" de Malakias

Transilvania Talent Lab – Napoca 15

12:00 Masterclas Adrian Enescu și Vasile Șirli
16:00 Masterclass Sebastian Lelio

Zilele Filmului Românesc

Domnișoara Cristina

Cinema oniric am tot avut hîrdaie întregi, cît să ne spălăm pe toate capetele și pe toți creierii. Cinema gotic nu prea. Alexandru Maftai dă startul deloc exploatatei nișe gotice. Cu bazele solide de text *kinky classic* (Eliade fecit) și fără vreo prejudecată atunci cînd vine vorba de dat nașiei primul film hammerian. Cu Anastasia Dumitrescu pe post de Barbara Steele și cu Tudor Aaron Istodor ca surrogat de Vincent Price, povestea *Domnișoarei Cristina* nu vizează nici amplexarea vreunui Terence Fisher, nici sublimul halucinatoriu al vreunui Mario Bava sau Riccardo Freda. Dar păstrează bunele maniere și intenții din primul film al lui Maftai (*Bună, ce faci?*) și le transpune la un conac unde boieroaica se îndoapă porcește din friptura de berbec, o ploadă posedată se manifestă disturbant de lolic, și marele amor, numita Sanda, suferă de febre și anemii. În pielea lui Egon, protagonist logodnic și artist, Istodor se preumblă printre vise și realități incerte, prins în plasa erotică a decedatei Cristina.

Cristi Mărculescu

Competiție

Wadjda

Wadjda este un film al premierelor. Lungmetrajul de debut al cineaștii Haifaa al-Mansour nu este doar primul film la cîrma căruia este o regizoare, ci și primul filmat produs integral în Arabia Saudită. Deși vine dintr-o țară în care cinematograful este interzis, iar mobilitatea femeilor este redusă spre zero, *Wadjda* nu pare o producție abia răsărită din nisip. Se concentrează pe un copil și o bicicletă. O fetiță de unsprezece ani își dorește o bicicletă pentru a face întrecere cu un băiat din vecini. Din lipsă de bani, dar și din faptul că femeile și bicicletele nu

sînt o combinație obișnuită în Arabia Saudită, Wadjda decide să obțină banii concurînd într-un concurs de cunoștințe despre Coran și recitări din cartea sfîntă. Cu o viziune ce forțează granițele *cinema*-ului arab, filmul regizoarei al-Mansour oferă speranța că lucrurile s-ar putea schimba pentru femeile saudite din generațiile următoare. Fără să accentueze situația femeii în societatea arabă, ci concentrîndu-se pe problemele și frustrările cotidiene ale acestora, *Wadjda* vine cu o perspectivă proaspătă asupra lumii islamice.

Bogdan Beșliu

Un restaurant pe zi

Doamna T

În materie de cafenele cochete, Doamna T (*magasin et dinette*) și-a construit deja un renume. Fie în spațiul încărcat de o atmosferă interbelică, fie în grădina de vară, departe de nebunia cotidiană, cei care trec pragul Doamnei T se pot bucura de o cafea la nisip sau un pahar de vin, dar și de gustări delicioase pregătite în casă. Din "magasin" se pot cumpăra produse tradiționale și *delicatessen* pentru a-i răsfăța pe cei dragi.

Program / joi / 6 iunie

CINEMA FLORIN PIERSIC

11:00 - 98'

Wadjda

Arabia Saudită, Germania; Haifaa Al-Mansour; Competiție [6R1]

13:00 - 83'

Iubire înșelătoare / It Felt Like Love

Statele Unite; Eliza Hittman; Competiție [6R2]

15:00 - 91'

Fata / The Girl

Marea Britanie, South Africa, Statele Unite; Julian Jarrold; Ziua HBO [6R3]
Intrare liberă!

19:00 - 96'

Domnișoara Christina / Miss Christina

România; Alexandru Maftai; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6R4]

21:15 - 85'

Ultima oară cînd am văzut Macao / A Última Vez Que Vi Macau

Portugalia, Franța; João Pedro Rodrigues, João Rui Guerra da Mata; Fără Limită [6R5]

23:30 - 94'

Drumul Halimei / Halima's Path

Croația, Slovenia, Bosnia și Herțegovina; Arsen Ostojic; Supernova [6R6]

CINEMA VICTORIA

10:00 - 113'

Zilele Filmului Românesc:

scurtmetraje II / Romanian Shorts II

Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6V1]

12:30 - 90'

Ploaie de vacanță / Tanta agua

Uruguay; Ana Guevara, Leticia Jorge; Competiție [6V2]

15:00 - 76'

Aici... adică acolo / Here... I Mean There

România; Laura Căpățână Juller

30'

O umbră de nor / Shadow of a Cloud

România; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6V3]

17:15 - 77'

Anul Dragonului / Bucharest - Year of the Dragon

România; Iulian Ghervas, Adina Popescu; Ziua HBO [6V4]
Intrare liberă!

19:15 - 70'

Exploratorul / The Explorer

România; Gabor Xantus, Titus Muntean; Evenimente Speciale [6V5]

21:00 - 90'

Orizonturi frînte / Breaking Horizons

Germania, Franța; Pola Schirin Beck; Competiție

13'

Sunt moartă / I'm Dead

Italia; Scurtmetraje Umbre [6V6]

23:30 - 99'

Deturnarea / A Hijacking

Danemarca; Tobias Lindholm; Competiție [6V7]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 112'

Cercuri / Circles

Serbia, Germania, Franța, Slovenia, Croația; Srđan Golubovic; Supernova [6C1]

19:00 - 219'

Tărâmul făgăduinței / Heaven's Gate

Statele Unite; Michael Cimino; Proiecție Specială [6C2]

CINEMA ARTA

10:00 - 334'

Trilogia Paradis: Dragoste, Credință, Speranță / Paradise Trilogy: Love, Faith, Hope *

Fără Limită [6A1]

16:45 - 67'

Experimentalul București / The București Experiment

România; Tom Wilson

23'

Înainte de cădere / Before the Fall

România; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6A2]

19:30 - 90'

Soarele prins în plasă / The Sun in a Net

Cehoslovacia; Stefan Uher; Focus Slovacia [6A3]

22:00 - 80'

Noua viață a albumului de familie / New Life of Family Album

Cehia, Slovacia; Adam Ol'ha; Focus Slovacia [6A4]

CINEMA CITY SALA 4

17:00 - 62'

Nadea și Sveta / Nadea and Sveta

Italia, Moldova; Maura Delpero; Ce se întâmplă, documentarul? [6A1]

19:00 - 130'

Sălbaticii / Los salvajes

Argentina, Olanda; Alejandro Fadel; Acesta este sfârșitul [6A2]

22:00 - 83'

Și eu / Me Too

Rusia; Aleksei Balabanov; Acesta este sfârșitul [6A3]

ODEON CINEPLEX SALA 5

17:15 - 97'

Calea mîntuirii / Redemption Street

Serbia; Miroslav Terzić; Supernova [6S1]

19:15 - 134'

Bine, mulțumesc / Fine, Thanks

Slovacia; Mátyás Prikler; Focus Slovacia [6S2]

22:30 - 112'

Furie la pătrat / Outrage Beyond

Japonia; Takeshi Kitano; Umbre [6S3]

ODEON CINEPLEX SALA 6

19:30 - 85'

Cina monștrilor / The Monsters' Dinner *

Turcia; Ramin Matin; Fără Limită [6M1]

22:00 - 94'

Examenul / The Exam

Ungaria; Peter Bergendy; Ziua Maghiară [6M2]

URSUS OPEN AIR PIAȚA UNIRII

21:45 - 112'

Poziția copilului / Child's Pose

România; Călin Netzer; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc, Piața Unirii [6U1]

INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

22:00 - 90'

Vă iubesc pe toți / I Love You All

Germania, Franța; Audrey Maurion, Eyal Sivan; 3x3 [6F1]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 81'

Înregistrarea / Taped

Olanda; Diederik Van Rooijen; Umbre [6M1]

Vineri, 7 iunie
Filme moldovenești la Casa TIFF

Miine de la ora 19:00 se vor proiecta "La perne" cele mai noi filme moldovenești.

În program: Ana (r. Natalia Schaufert) Între Edison și Tesla (r. Mircea Bobîna), 11:30 (r. Nicolae Negară), Ioana (r. Iulia Puică), Chișinău – oraș greu de pronunțat (documentar, r. Pavel Braila).

Zilele Filmului Românesc

Aici, adică acolo

Mami și tati sînt la muncă. În Spania, unde alt-unde-va? Cele două fiice sînt la școală și, lăsate în grija bunnicilor, așteaptă tremurînde vești de la cuplul parental. Care mai și revin pe acasă, să mai vadă de fete și să mai finiseze cîte ceva la căsoiul aflat în construcție din spatele ogrăzii. Documentarul semnat de Laura Căpățână-Juller pornește de la realitatea, în egală măsură banală și dramatică, a românilor plecați la munci peste hotare. Cu focusul amplasat empatic pe cei rămași acasă. Fetele care frisonază la cel mai mic semn (sau la lipsa vreunui semn) din Spania, bunicii perfect capabili să țină gospodăria în ordine și fetele la școală. Este o situație fortuită, fără de abuzuri, dar cu o doză masivă de doruri iar cele (cinci?) sezoane prin care se derulează mica frescă de familie nu fac decît să confirme dar să și spargă prejudecățile despre abandonul parental cu motivații laburiste. Documentar cît se poate de onest și agreabil care ar merge la pachet cu o vizită la *Mîndrie și Beton*, expoziția foto semnată de Petru Călinescu.

Bonusul proiecției vine de la polul complet opus al cinema-ului: *O Umbră de nor*, noul scurtmetraj semnat de Radu Jude. Care pune în mediu urban un popă șchiop și o familie în fața unui deces. Ocazie cum nu se poate mai nimerită pentru a da de pereți și arunca

peste ventilator chestiile acelea fundamentale personajelor lui Jude: ipocrizia, obediența, mercantilismul și toate celelalte chestii care se constituie în mizeria comediei umane.

Cristi Mărculescu

Must See - Proiecție specială

Tărîmul făgăduinței

Din categoria filme resuscitate cu morți - actori sau studouri - e și *Heaven's Gate*. E filmul care a reușit să împuște trei iepuri mari cu o singură piatră mică (dar lungă): iepurele Michael Cimino, a cărui carieră s-a prăbușit în consecință, iepurele United Artists care, în pragul falimentului, a fost achiziționat de MGM și a terminat-o cu indulgență pentru atîta articitate, și iepurele genului Western care, săracul, și-așa abia mai respira la sfîrșitul anilor '70, iar după filmul ăsta deloc. Filmul după cinci zile de producție era cu patru zile în urmă, pesemne pentru că Michael Cimino trăgea cîte 50 de duble (pe peliculă!) pentru scene care apăreau o secundă în film

și demola decoruri de milioane de dolari doar ca să le construiască un pic mai încolo (distanța dintre clădiri nefiind perfecțiunea scontată). În consecință, și-a montat filmul (inițial de cinci ore și jumătate) în spatele ușilor închise și păzite de oameni înarmați, pentru a nu fi interupt de diverși producători. Dacă *Heaven's Gate* nu reușește să fie un epic western, atunci în mod cert reușește să fie un epic-monument al megalomaniei auctoriale, unul care s-a răsturnat și a strivit sub el toți iepurii mai sus-menționați. Și, pînă la urmă, ce e mai fascinant decît să privești un *mega-turn* cum se prăbușește?

Cătălin Moise

TIFF Confidențial

Ziua a 7-a, Zilele Filmului Românesc: Scurtmetraje II

În ultimele două zile s-au întîmplat două lucruri de marcă: primul a fost party-ul *Luna Plină* la care nu s-au întîmplat dezmembrări și nici eviscerări dar la care, în loc de lună, am urlat la un abajur foarte frumos, precum un lup domesticit, iar al doilea este de factură mult mai personală. S-a întîmplat în redacția AperiTIFF. Mă rog, în ceea ce este acum *fosta* redacție AperiTIFF de lingă cinematograful Arta. Am reușit să rup un scaun

dar și un mîner de la un alt scaun, inaugurînd astfel, prin impactul corpului meu cu pămîntul, prima linie de metrou din Cluj. După ce m-am ridicat de pe rămășițele fostei redacții (cineva a spus că a avut impresia că "s-a spart ăla de apă") am strîns picioarele de plastic care au sărit peste tot și care părea că se înmulțiseră, m-am bucurat că nu am ieșit prin geam prin posterul cu Luminița Gheorghiu și apoi m-am pus pe scris despre scurtmetrajele românești ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

Dacă nu ai apucat încă să vezi cele trei calupuri de scurtmetraje românești, ai ocazi să revezi azi cel de-al doilea calup, redifuzat. Într-o aranjare numerologică demnă de George Lucas, mîine urmează calupul numărul unu, iar sîmbătă calupul numărul trei. Nefiind un împătimit al filmelor românești, cu greu am tras de fizicul meu pluri-dezvoltat orizontal, vertical și mai ales diagonal, spre aceste scurtmetraje, în speranța că voi da de niște povești care ori mă vor mișca la nivel emoțional, ori la nivel primar (adică cu domnișoare frunțase în zona trupească-erotică).

În fine, să vorbim despre bucata cu numărul doi de scurte neașe. Primul scurt metraj din serie este

După fel și chip, al Paulei Oneț despre care prezintă poveștile legate de ritualuri de înmormîntare a unor personaje pastorale și aflate la sfîrșit de drum, avînd ca *raison d'être* doar un ultim photo-shoot mortuar. Al doilea scurt, În Acvariu, cel al lui Tudor Cristian Jurgiu, este cel premiat recent și cel despre peștii tratați cu vitamina C efervescentă (nu Alka Seltzer pentru că este un low budget românesc, să fim serioși). George și Cristina au o relație dragoste-ură în care se fură dicționare, se tirăște prietena cu tot cu masă și aproape că se face și sex. Mă rog.

Al treilea scurtmetraj (și cel mai bun din acest calup) este *Waste* al lui Anton Groves despre risipirea resurselor naturale (după *Fuck For Forest*, îmi doresc să risipesc cît mai mult orice resursă) în care un băiat face pipi, lasă apa să curgă, scapă cafea pe jos, totul în contextul în care closetul este un monstru, bideul este monstru și în care Ana Ularu își intră în propriul dulap (sigur vagin!) doldora de parfumuri și pantofi. Cred că astea-s de fapt niște metafore dar în momentul în care preastimabila domnișoară se autopătrunde, orice altă coerență sau orice alte pretenții sînt inutile. De vis!

Claudiu și crapii este epopeea ecologistă a băiatului din reclama Vodafone (apropo, zilele trecute arătam ca un panou publicitar Vodafone) care se chinuie să salveze peștii din hipermarketul

Real. Ah și unul din pești tușește. Este o dramă cu accente de *Free Willy* numai că la volum mult redus. Seria de scurte continuă cu *Weekend la mare* al lui Răzvan Tache. Weekend-ul promis din titlu nu se întîmplă, este doar catalistul pentru aventurile voyeuriste și șantajiste a doi copilandrii ce de-abia își experimentează primele tulleie. Cei doi guvizi doritori de escapadă pe litoral realizează că nu au fondurile necesare pentru așa ceva și apelează la șantajarea unui vecin presupus gay și a unui profesor ce îi pătrunde sora unuia din ei. Este o parabolă despre valoarea monetară a vieții bla bla bla.

Ultimul scurtmetraj este cel în care Mimi Brănescu nu face nimic sexual (nu ți se pare că asta i se întîmplă cam mult în filmele sale sau e doar psihoza mea care vorbește?) dar în care Mimi Brănescu este un locatar terorizat de către o betonieră și de către Adrian Titieni care îi aruncă invective amuzante într-o română stricată. Mult prea ancorat în realitatea cretinoidă a Organelor De Poliție, *Betoniera* este o pastilă amuzantă și teribil de adorabilă în care nimeni nu cîștigă în lupta cu sistemul viciat dar în care toată lumea se complăce să se năclăiască în injurii și futilități.

Cătălin Mesaru

■ InteorgaTIFF

Irina Catanchin Andronache, Marketing și PR Manager la HBO România

HBO susține în mod tradițional două secțiuni ale TIFF-ului - 3x3, Ce se întâmplă documentarele? Pe de o parte, cinema-ul de autor și pe de altă parte, documentarul.

Ziua HBO a pornit ca un eveniment în cadrul TIFF care aducea în premieră națională mari producții HBO. A venit cu formate neobișnuite, cu maratoane, cu intrare liberă. În ultimii ani, a devenit și ziua în care se lansează, întâi la cinema, proiecțiile de documentar locale.

Spune-ne câteva cuvinte despre ce vom vedea azi.

HBO crede în acest festival. I-a urmărit evoluția, a participat în ultimii nouă ani la fiecare ediție și a contribuit, credem noi, la ceea ce înseamnă TIFF astăzi. Noi nu mai simțim de multă vreme doar un partener, un susținător. Sîntem parte din acest eveniment și adevărul este că sîntem impresionați de modul în care a crescut și de forța pe care o are. Ne bucurăm să fim prieteni cu cel mai mare eveniment din industria de film din România. Așa cum ai spus mai înainte, în afară de cele două secțiuni menționate de tine anterior, HBO are o zi dedicată. Devenită deja tradiție la Festivalul Internațional de Film Transilvania, Ziua HBO aduce în atenția

publicului astăzi, 6 iunie, două noi producții originale HBO: documentarul *Anul dragonului* și lungmetrajul *Fata / The Girl*. Ziua HBO la TIFF le propune tuturor celor prezenți la această ediție două producții originale HBO. Avangarda celui de-al zecelea documentar produs de HBO Europe în România va avea loc astăzi, de la ora 17:15, la Cinema Victoria. *Anul Dragonului* a cărui regie este semnată de Iulian Manuel Ghervas și Adina Popescu prezintă poveștile unor imigranți chinezi din București, rătăciți în peisajul social și economic din România actuală, și, în același timp, surprinde fragmente din realitatea românească văzute și înțelese din perspectiva lor.

De la ora 15:30, producția specială HBO realizată în parteneriat cu BBC, *The Girl / Fata* va putea fi vizionată la Cinema Florin Pierșic. Toby Jones îl interpretează pe Alfred Hitchcock, iar Sienna Miller pe actrița Tippi Hedren într-un film provocator care descrie, în premieră, relația obsesivă a legendarului regizor cu cea mai faimoasă "blondă" a sa. Intrarea

la proiecțiile celor două producții originale HBO, *Anul dragonului* și *Fata*, este liberă.

Ce urmări asupra producției de documentar locală a avut faptul că *Lumea văzută de Ion B* a primit premiul Emmy?

Credem că acest premiu Emmy obținut la categoria Arts and Programming înseamnă o atestare a faptului că HBO produce programe de calitate în Europa Centrală și este un succes al întregii regiuni. Și acest eveniment semnificativ ne-a determinat să continuăm. După documentarul regizat de Alexander Nanau, seria de documentare HBO Central Europe a continuat cu *Cercul Vesel* (r. Claudiu Mitcu), *The Shukar Collective Project* (r. Matei-Alexandru Mocanu), *Victoria* (r. Adi Voicu, Ana Vlad), *Doina Groparilor* (r. Pavel Cuzuioac), *Vorbitor* (r. Radu Muntean și Alexandru Baciu), *Anul dragonului* (r. Iulian Manuel Ghervas și Adina Popescu). În prezent, HBO Central Europe are în derulare proiecte de documentare despre care vom vorbi cu siguranță cu altă ocazie.

HBO pare să devină, cu concursul său de scenarii și implicarea în documentar, un fel de alternativă locală foarte viabilă pentru lansarea unor regizori români talentați. Apropo de concursul de scenarii, care au fost rezultatele acestuia?

Din cele peste 300 scenarii înscrise la cele 3 categorii, membri juriului (Cristina Corciovescu, Ana Maria Sandu, Mihai Chirilov, Lucian Georgescu, Alexander Nanau și din partea HBO: Aurelian Nica și Gabriela Ceuță) au selectat următoarele scenarii: la categoria scenariu de lungmetraj - Toma Bogdan, cu scenariul „Reparația”, Ștefan Mircea, cu „Frânt, frântă”, Liviu Surugiu, cu scenariul „Înghițutul”. La categoria scenariu de scurtmetraj: Radu Bărbulescu, cu scenariul „Dispozitivul 0068”, Teodor Bărsan, cu scenariul „Se anunță cod galben de caniculă” și Violeta Floricica, cu scenariul „Un car de visuri”. Pentru categoria scenariu de documentar, finaliștii sînt: Tania Cucoreanu, cu scenariul „Anatol Mătăsaru”, Andrei Victor Sibisan, cu „Hard Gaming Romania”, Marius Iacob, cu „Despre starea de bine”. Așteptăm cu

nerăbdare anunțarea câștigătorului în cadrul Galei de închidere TIFF.

Care sînt proiectele locale în pregătire acum la HBO România?

În afară de proiectele de documentare amintite anterior, în acest moment, în București au loc filmările pentru *Rămii cu mine*, noul serial HBO Central Europe, a cărui premieră va avea loc în ultima parte a acestui an. Regia serialului *Rămii cu mine* este semnată de Constantin Popescu și Mihai Bauman. Din partea HBO Europe, producător executiv este Carmen Harabagiu, iar producători sunt Aurelian Nica și Gabriela Ceuță. Într-un oraș dinamic și plin de culoare, opt tineri singuri caută dragostea, prietenia și, mai mult, se caută pe sine. În rolurile principale, telespectatorii îi vor putea vedea pe tinerii actori Iulia Luminare, Aureliu Surulescu, Monica Ciută, Andi Vasluiuanu, Cosmina Stratan, Antonia Micu, Lucian Ifrim, Andreea Gheorghe. Sîntem siguri că această producție va fi de maxim impact pentru publicul HBO.

A consemnat Laura Popescu

■ Evenimente speciale

7 motive pentru care Ziua HBO e cool

Sîntem din nou în Ziua HBO. Nu e ca și cum ar mai avea nevoie de vreo prezentare. Dar după nouă ani, simți nevoia unei sinteze. Iată deci, pe scurt, șapte lucruri pe care le datorăm exclusiv acestei zile.

1 Pentru cel mai bun spectacol cinematografic pe care l-a dat televiziunea, *Angels in America*, prezentat la TIFF în 2005. Atunci, oamenii au fost lăsați să intre în sală mult peste capacitatea locurilor de la Cinema Victoria și a rezultat o atmosferă incredibil de densă, ideală pentru consumarea devastatoare miniserii a lui Mike Nichols. Hoarda de oameni și efectul de trăznet al lui *Angels in America* au lansat moda maratoanelor la TIFF - au urmat câteva memorabile.

2 Pentru turul de forță foarte personal al documentaristului Alan Berliner numit *Wide Awake*, o radiografie brutal de intimă a propriei existențe în compania insomniei. Fabulos editat, împletind sute de fragmente

din arhiva personală, discuții cu specialiști în problemele cu somnul, transpuneri ale viselor și filmul din spatele filmului. Se întâmpla în 2006 și rămînea un reper la capitolul inovație în documentar.

3 Pentru felul minunat în care lumea se poate schimba cînd un oficial bătrîior și o tînără fată împart o cameră de hotel la un Summit G8 de la Reykjavík. El e Bill Nighy, ea e Kelly Macdonalds. Filmul e *The Girl in the Café* (r. David Yates). Nici unul nici celălalt nu sînt prea glamouroși, dar restitue poveștii de dragoste căldura pe care ar trebui să o aibă, exilată din atîtea alte povești de dragoste.

4 Pentru epuizantul documentar de patru ore și jumătate, *When the Levees Broke: A Requiem in Four Acts* al lui Spike Lee despre dimensiunile dezastrului lăsat în urmă de Katrina. Fără niciun narator, doar cu imagini ale New Orleansului de dinainte de dezastru, fracturate de imagini

ale devastării și multă muzică. Un recviem, o îngropare simbolică a magicului oraș și o scoatere eficientă a tuturor scheletelor din dulap.

5 Pentru miniseria *Mildred Pierce* în regia lui Todd Haynes, una dintre cele mai cinematografice experiențe ale anului trecut.

6 Pentru că aduce în festival o doză numai a sa de transgresiv. Și prîzînd-o împreună cu perfecțiunea execuției, simți, pentru o zi, că parcă ești într-o țară unde televiziunea a ajuns mai deșteaptă decît cinema-ul. Și poate că mirajul durează o singură zi, dar știi că vei avea întotdeauna următoarea ediție.

7 Pentru că e în ziua a 7-a, echivalentul lui D Day la TIFF, ziua în care se întâmplă totul. Și care se termină inevitabil a doua zi, cînd ultimul chelner, supraviețuitor al nopții, te dă discret afară din barul unde a avut loc Petrecerea.

The Girl

■ Ziua HBO

Anul dragonului

Mulți nu știu că în România trăiesc peste 10.000 de chinezi. Majoritatea în București. Sînt cea mai mare comunitate de imigranți din România. Documentarul HBO realizat în 2012 de Iulian Manuel Ghervas și Adina Popescu spune povestea a trei chinezi provenind din trei clase sociale diferite ce trăiesc Anul Dragonului de Apă aici, printre noi: un muncitor deziluzionat de criza din domeniul construcțiilor care

a ales să rămînă atunci cînd mulți alții s-au repatriat, un afacerist sosit după Revoluție în speranța de a scăpa de regimul politic din China și a prospera, și în cele din urmă un jurnalist care și-a asumat dificila misiune de-a scrie și publica un ziar pentru chinezii din România. Radiografia Chinatown-ului bucureștean, condimentată cu filmări de arhivă din momente semnificative – cum ar fi cozile din fața Ambasadei Chinei

apărute o dată cu criza sau incendiul de la centrul comercial Dragonul Roșu, ne face să reflectăm asupra diferențelor culturale, asupra felului în care percepem străinii și a felului în care ne percep ei pe noi. Puteți vedea în avanpremieră la TIFF acest documentar care va avea premiera pe HBO săptămîna viitoare. Intrarea este liberă.

Radu Meza

■ Ziua HBO

Fata

Istoria prezentată în *Fata*, aceea a relației dintre Alfred Hitchcock și (una dintre) actrițele sale fetiș, Tippi Hedren, este cît se poate de reală. Hitchcock se afla în căutarea unei noi blonde pentru dubla (acum canonică) *Păsările & Marnie*. O găsește pe Tippi, un fotomodel cam ca cinema-ul hollywoodian în vremea aia, adică lucitoare și cu tîrtăcuța cam goală. În rolul ei Sienna Miller, cu farmecul ei de *old school glamour*. Hitch, cum e alintat de nevastă și Tippi, prinde drag de noua starletă, dar nu poate lua calea unui adulter formal, ca de la bătrîn influent la nimfetă accesibilă. Hitch face din curtatul său un thriller în sine, alternînd gesturile de generozitate sardanapalică cu

mîrșăvenii pe platou și în afara lui. De la magnific în sus Hitchcock-ul întruchipat de Toby Jones - un Quasimodo îmbrăcat în costume de croitor de pe Oxford Street, libidinos și capabil de necruțătoare tortură psihologică. Dar, cumva, chiar și așa, în modul acela scandalos-condamnabil pentru cei ce consideră hărțuirea sexuală apexul demonismului modern, sare în ochi în egală măsură capacitatea lui Hitchcock de a gîndi în imagini, de a le construi, de a le transforma în istorie de cinema. Chiar dacă asta se face cu sîngele și lacrimile vreunei *rising star*. Intrarea este liberă.

Mark Racz

TIFF
EVENTS
PREZINTĂ
CONCERT EXTRAORDINAR

PATRICIA
KAAS

24 Iunie 2013 ORA 20:30

SALA SPORTURILOR "HORIA DEMIAN"

BILETE: ON-LINE PE WWW.BILETMASTER.RO
ȘI LA CASIERILE DIN IULIUS MALL, POLUS CENTER ȘI CASA TIFF
WWW.TIFFEVENTS.RO ȘI WWW.FB.COM/TIFFEVENTS

magicfm
soft music

PMA
INVEST

biletmaster.ro

IULIUSMALL

zile
nopti

PR
&MORE

RAMADA
CASA

AVOCADO
RESOURCES & LOGO

360° SPA

EXIMTUR
HOTEL & TOURS

CASA
TIFF

abis studio
film & post production

Contact for post production services & DIT:
Dana Toader - dana@abisstudio.ro | Andreea Dumitrescu - andreea@abisstudio.ro
27 Emanoil Porumbaru 011422 Bucharest 1 Romania
P: +4021 222 68 75 | F: +4021 223 44 93
www.abisstudio.ro

TIFF.12
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 31.05-9.06.2013

PROGRAM
MUZEUL DE ARTĂ

TIFF ART

intrarea liberă

DUMINICĂ, 2 IUNIE

12:00 - Vernisaj expoziție de fotografie "24 de expresii ale solitudinii" de Mirona Radu
21:30 - Einuiea Trio în concert

LUNI, 3 IUNIE

21:30 - Proiecție specială documentar "Teatrul Viselor", regizor Lavinia Lazăr, durata 40'.
Documentarul urmărește participarea CFR 1907 Cluj în ediția 2012 a Champions League.
Invitați speciali: jucătorii echipei CFR Cluj

MARȚI, 4 IUNIE

22:00 - Concert Stepan Proiect și lansarea albumului "LUMINA"

MIERCURI, 5 IUNIE

21:30 - Concert Neti Sanyi Band - muzică tradițională maghiară
22:00 - Proiecție "Rickshaw Rush", regia: Gergő Somogyvari

JOI, 6 IUNIE

21:30 - Proiecție specială "Odessa", regia: Florin Iepan

VINERI, 7 IUNIE

19:00 - Vernisaj „Filmele lui Jiří Menzel în afișul Ceh”, în prezența regizorului Jiří Menzel
21:30 - Proiecție "Patricia Kaas, My Life", regia: Horst Mühlenbeck

ACTIVITĂȚI EDUCATIVE

2 iunie, 12:00 - Lecție de cinema cu Eva Pervolovici, după proiecția filmului Marussia (Cinema Victoria, ora 10.00)
3 - 4 iunie, 12:00 - Seminarii de critică de film
5 - 9 iunie, 10:00 - 15:00 - Ateliere de film (de animație)

EXPOZIȚII TEMPORARE MUZEUL DE ARTĂ

7 iunie, 16:00 - Lansarea cărții „Ius între tâlhari” de Grigore Arbore
18 mai - 9 iunie - Expoziția „Reverile unui Pelomor” - Nicolas Julliard
22 mai - 16 iunie - Expoziția BLACK-BASED COCKTAIL - Petru Lucaci
5 iunie - 16 iunie - Expoziția copiilor cu deficiențe de auz „O vizită la muzeu”

TU CE ONG
SUSȚII?
EU SUSȚIN
ASOCIAȚIA
DĂRUIEȘTE VIAȚĂ.

BURSA BINELUI
Un proiect BCR

Pe Bursa Binelui poți dona online, în siguranță și fără comision.

Scanează QR-ul, fă o faptă bună și alege un ONG pe care să-l susții.
www.bursabinelui.ro

BRICKS
(M)eating Point
Restaurant - Wine & Jazz Lounge

Restaurantul BRICKS
Cel mai bun loc
de servit masa
din oraș!

Cluj-Napoca str. HOREA nr.2
www.brickrestaurant.ro
TEL: 0364-730615
fax: 0364 - 730616
contact@brickrestaurant.ro

Cluj-Napoca

6 iunie
Ziua HBO la TIFF

ANUL DRAGONULUI

Cel mai nou documentar HBO
Un film de Iulian Manuel Ghervas și Adina Popescu

AVANPREMIERA:
joi, 6 iunie, ora 17:15
Cinema Victoria

FATA
THE GIRL

O producție BBC și HBO
Cu: Toby Jones și Sienna Miller

joi, 6 iunie, ora 15:30
Cinema Florin Piersic

HBO
HOME BOX OFFICE™

 PROUD SPONSOR OF **TIFF.12**
 Transilvania International Film Festival Cluj-Napoca 3.05 - 9.06.13

www.consuma-responsabil.ro
 Consuma Jameson Responsabil
 Jameson.Romania

TIFF.12
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 31.05-9.06.2013

TIFF BLOG

CÂT STAI LA CAFEA, INTRĂ PE **BLOG.TIFF.RO** ȘI CITEȘTE POVEȘTILE DIN CASĂ, PARTICIPĂ LA CONCURSURI, CONSULTĂ GALERIILE FOTO, DELECTEAZĂ-TE CU INTERVIURI SIMPATICE ȘI SCRIE-NE IMPRESIILE TALE DESPRE TIFF 2013.

STĂPÂNUL TELEFOANELOR

Până la 130 Euro reducere la orice telefon doar pe perioada TIFF

Vino cu numărul tău la Vodafone

0€
RED45

Nokia Lumia 720

0€
RED65

Nokia Lumia 920

power to you

TVA inclus. Ofertă valabilă pentru clienții care se portează la Vodafone și încheie un contract nou pe 2 ani. Reducerile de până la 130€ se aplică pentru toate modelele de telefon, incluzând TVA, sunt maxime și egale cu prețul telefonului în cazul în care este mai mic sau egal cu 130€. Reducerile diferă în funcție de planul tarifar ales. Ofertă valabilă pe perioada 31 mai - 15 iunie 2013, la magazinele Vodafone din orașul Cluj.

InterogaTIFF

Corina Șuteu, despre succesul și viitorul festivalului *Making Waves*

Corina Șuteu, fostul director al ICR New York, vorbește despre *Making Waves*, noul festival de film românesc de la New York, a cărui primă ediție a avut loc în decembrie anul trecut.

Festivalul Filmului Românesc de la New York a fost unul dintre cele mai de succes proiecte ale ICR-ului. Te rog să ne spui câteva cuvinte despre el.

Festivalul de la New York, inițial un proiect ICR, are o istorie interesantă. A început în 2006, odată cu momentul în care am ajuns la New York ca director al ICR New York, dar a evoluat de la a fi un festival găzduit de Tribeca Cinemas, niște mici cinematografe din Tribeca, la a deveni un eveniment invitat să fie găzduit de Lincoln Center. Această invitație a venit cu un an înaintea evenimentelor din vara trecută și, deoarece ediția pe care am avut-o la Festivalul Filmului Românesc a fost foarte bună, cu un răspuns extraordinar din partea publicului și cu o colaborare foarte bună cu Lincoln Center, în anul 2012, împreună cu Mihai Chirilov, directorul artistic al TIFF și cu Oana Radu, colaboratoarea mea de foarte mulți ani, am decis, odată ce Oana și cu mine ne-am dat demisia de la ICR New York, să reconfigurăm acest eveniment și să-i păstrăm caracterul de eveniment al filmului românesc în New York. Lincoln Center ne-a spus că va continua să meargă cu noi pentru că are încredere în capacitatea noastră de a și strânge banii și de a face din asta un eveniment care să vîndă. Și, în felul ăsta, de fapt, am și schimbat, structura evenimentului în sine. Festivalul Filmului Românesc din New York, intitulat *Making Waves* și prezentat sub forma unui sezon, are un caracter tematic în primul rînd. Avem și o țară invitată, anul trecut fiind Ungaria, anul acesta, Cehoslovacia. Festivalul este finanțat exclusiv din mediul privat, aceasta fiind marea schimbare. Și intenționăm aici la TIFF încă o campanie de crowdfunding, o modalitate de finanțare destul de atipică în Europa, în care fiecare participant își poate asigura un fel de *ownership* asupra manifestării (anul trecut am avut 300 de oameni care au dat bani pentru festival). Avem și un donator american și sperăm să mai avem câteva donații de la corporații și de la persoane care cred în festival, în așa fel încît să-l putem continua.

În septembrie ți-ai dat demisia de la ICR și imediat, în decembrie, a venit acest festival. Cum ați reușit să organizați totul într-un timp atît de scurt? Să găsiți finanțări?

Mai întîi, am avut curajul de a spune toți trei: "Da, noi mergem înainte în aceste condiții de risc major din punct de vedere material, cu riscul să nu ne atingem obiectivul". Apoi, credibilitatea pe care o câștigaserăm din lucrul cu partenerii, cu Lincoln Center, cu industria de film americană, era foarte importantă, altfel nici nu se pune problema ca Lincoln Center să aibă încredere în trei oameni pentru că ei au decis să demisioneze. Un al treilea element, partea frumoasă a acestei inițiative, e că extrem de multă lume s-a solidarizat cu noi, artiști, și nu doar de cinema, prieteni, colaboratori, foști colaboratori, intelectuali... Mona Nicoară a acceptat imediat să ne ajute, împreună cu regizorii de film care au filmat cu Vlad Ivanov, Luminița Gheorghiu, la campania pentru kickstarter. Ana-Maria Sandu și-a făcut timp pentru a putea filma o parte dintre regizori, pe Cristian Mungiu, pe Radu Muntean, pe Corneliu Porumboiu. În campania de crowdfunding au donat 300 de persoane printre care Andrei Șerban, Mircea Cantor, Vladimir Tismăneanu, Lucian Pintilie. Cel care ne-a oferit prima donație este un artist din Cluj, Adrian Ghenie. Grație lui, de fapt, am putut avea la început de tot un *kick-off* concret. Întotdeauna le-am spus și Oanei și lui Mihai că e foarte frumos că mi-am dedicat viața artiștilor. Și, pînă la urmă, tot un artist a venit să ne dea primul dar în privința asta. Și nu în ultimul rînd, Trust for Mutual Understanding, care lucrează de foarte multă vreme în Europa de Est și a lucrat în colaborare cu artiștii din Rusia și acum s-au extins către cei din Caucaz, au răspuns imediat unei cereri de finanțare, înțelegînd că festivalul acesta trebuie să trăiască într-o formă de expresie liberă în sine. Niciodată nu a fost supus unor presiuni politice, niciodată nu a fost făcută o selecție în conformitate cu criteriile politice. Profesionalismul este mai important decît afilierea ideologică și politică și, pînă la urmă, noi sîntem profesioniști în domeniul nostru și sîntem foarte mari iubitori de cinema, deci aceste două elemente au participat în fond la ce s-a întîmplat.

Prima ediție a *Making Waves* a avut un succes foarte mare, am citit cronicile care vorbeau de renaștere din cenunșă. Prima ediție în cifre? Pentru cele șapte zile de festival din care cinci sînt zile pline, am

avut un număr de spectatori care în mod oficial merge peste 3.000, dar mereu este o bătaie între 3.000 și 5.000, la deschidere, la *Secvențe*, la cîteva dintre filme și la închidere. Au fost oameni care nu au mai prins bilete și Lincoln Center a trebuit să accepte ca oamenii să stea pe scări, pentru că aveau bilete cumpărate și s-a produs o suprapunere. Sala a fost umplută mult peste capacitate și ne-am simțit într-un fel emoționați, fericți, dar incomfortabil, fiindcă erau mulți dintre oamenii pe care noi îi cunoșteam și au venit la filmul de deschidere și cel de închidere, și ne-au rugat să facem ceva să mai poată să ia un bilet și pur și simplu nu aveam cum. Este sezonul care merge cel mai bine după sezonul francez, sezonul evreiesc, dintre sezoanele naționale, iar asta e un lucru extrem de rar, trebuie să înțelegem că Lincoln Center este un fel de Ateneul Român la New York și New York-ul nu e București. În al doilea rînd, acoperirea de presă a fost atît de impresionantă încît pentru Lincoln Center a fost un punct cîștigat. Apoi, succesul festivalului se reflectă foarte tare în acești 300 de oameni care au decis să doneze, fără să îi numărăm pe cei care au făcut sponsorizări mari, deci 300 de oameni care consideră că acest festival merită să existe, iar apoi publicul care a venit de-a lungul festivalului. Ce înseamnă să ai succes? Faptul că există un public care așteaptă acest festival. New York Times are în medie 55 de milioane de cititori pe zi. Eu cînd am avut interviul din New York Times mi-a fost tradus în Lituania, Franța, Japonia și așa mai departe. Foști colaboratori din toate părțile lumii au citit acest interviu. Dacă aș publica în România un interviu, nu ar avea niciodată acest tip de impact.

La TIFF, mîine se lansează setul de DVD-uri cu opera completă a regizorului Lucian Pintilie. Totul a început cu Retrospectiva Lucian Pintilie la New York.

Laurence Kardish a venit la TIFF prin susținerea ICR New York, am avut discuții nenumărate cu el - inițial a vrut să prezinte un singur film - și, pînă la urmă, l-am invitat la mine acasă și am avut o întreagă seară de discuții cu el și cu Mihai Chirilov. Apoi m-a sunat și mi-a spus că se hotărîse să facă nu un singur film, ci toate filmele. Problema era că nu putea decît fie imediat, în martie, fie peste 2 ani.

Eu mai aveam patru luni în față și a trebuit să spun imediat da. Pînă la urmă a ieșit extraordinar, iar Lucian Pintilie mergînd acolo, văzînd succesul pe care l-a avut, s-a decis în fine să se apuce de acest cofret cu filmele lui pentru România. Aici o contribuție fundamentală o are Mihai Chirilov, iar anul acesta cofretul iese. Mi se pare că este unul dintre cele mai frumoase povești legate de lucruri care s-au coagulat pînă la urmă. Și e și un gest de reparație obligatorie față de figura lui Lucian Pintilie în cultura română.

Ce vă propuneți pentru următoarea ediție a festivalului?

În primul rînd, va fi acum la TIFF lansarea noii campanii de *crowd funding*, ne propunem un obiectiv foarte ambițios, vrem să strîngem de data asta 30.000 de dolari pentru că vom avea mai puțini donatori. Și știm care sînt cheltuielile unui festival în America, făcut pe bani privați, unde costă de la publicist la cel mai banal cocktail, în sensul în care trebuie să plătești toate asigurările legate de faptul că faci un cocktail într-un anumit loc, dincolo de chirii și așa mai departe. Ne costă aparițiile în presă, cele publicitare desigur, realizarea unui trailer, deci lansăm această campanie. Tematica pentru anul acesta o voi anunța împreună cu Oana Radu și Mihai Chirilov înaintea filmului *Love Building*, care este un film dat în beneficiul nostru anul acesta la

TIFF și în cadrul zilelor românești vom lansa, nu numai campania kickstarter, dar Elvira Lușca și cu Oana Radu țin un workshop despre ce înseamnă o campanie de *crowd funding*, care sînt modalitățile prin care poți să construiești un asemenea tip de sistem de finanțare privat pentru proiecte independente culturale, nu numai în cinema, dar adaptate în mod special pe cinema. Festivalul se va derula în aceeași perioadă, în luna decembrie, și va avea o configurație similară cu cea de anul trecut, va fi invitată Republica Cehă și Slovacia, vom avea încă o masă rotundă legată de libertatea de creație în cinema, vom avea filme ale acestui an, care vor fi prezentate în premieră absolută la Lincoln Center, vom face un focus pe un autor pe care îl vom dezvălui mai tîrziu și intenționăm să prezentăm o serie de filme mai vechi. Mihai Chirilov a propus seria aceasta de westernuri cu ardeleni, care sîntem convinși că va avea foarte mare succes, dar tema generală o vom dezvălui zilele viitoare și sperăm, ne bazăm imens pe participarea și dorința tuturor celor care sînt iubitori de cinema românesc. Vom organiza și un eveniment de *fundraising* în toamnă, în septembrie, cu participarea lui Andi Vasluiuanu, în calitate de membru fondator al asociației Film etc, asociație care gestionează Romanian Film Initiative.

A consemnat Laura Popescu

E.ON vă prezintă secțiunea "Acesta este sfîrșitul/This is the End" la TIFF 2013.

MAKING WAVES

NEW ROMANIAN CINEMA

The Romanian Film Festival returns to the Film Society of Lincoln Center in 2013

Please donate!
www.filmETC.org

MAKING WAVES is a celebration of Romanian cinema in New York and beyond, presenting new releases, rare classics, retrospectives, panels, a variety of guests and special events. December 2013 at the Film Society of Lincoln Center and the Jacob Burns Film Center. A project of the Romanian Film Initiative.

Visit www.filmetc.org to learn more and support the festival.

Romanian Film Initiative

LANSAREA

DVD

Lansarea DVD-ului va avea loc **joi, 6 iunie, ora 16:00** la **TIFF Lounge** în Piața Unirii.

INDUSTRY DAYS

Thursday, June 6th 2013

Presentations & other events:

10.00 - 13.00 Industry Panel: Regional Cooperation for New Distribution and Exhibition Models for Films supported by CEI*

10.00 - 10.15 - Introduction

10.30 - 11.30 - Changes in the traditional business model producer - sales agent - distributor - exhibitor
Panelists: Jean des Forets (Petit Film), Tudor Giurgiu (Libra Film), Rene Wolf (EYE).

11.30 - 11.45 - Coffee Break

12.00 - 13.00 - Local Box Office hits vs. Distribution in key foreign territories.
Panelists: Alexandra Strelková (Slovak Film Institute), Maria Letowska (Polish Film Institute), Ada Solomon & Ilina Belciu (Parada Film).

Friday, June 7th 2013

Presentations & other events:

11.30 - 13.00 Presentation on World Cinema Support offered by French CNC - introduction by Emmanuelle Deprats World Cinema Support Representative & Hungarian Film Fund presentation - by Agnes Havas (Hungarian Film Fund) - Chief Executive Officer

Location: Piano Cazola Gallery (str. Virgil Fulicea nr. 3, opposite to Casa Matei)

■ InterogaTIFF

Despre film ca o barcă, alături de o actriță pe val: Luminița Gheorghiu

Potrivit ultimelor informații, *Poziția copilului* a înregistrat în România cel mai mare număr de spectatori din ultimii 11 ani (tocmai a trecut de limita de 100.000 de bilete vândute) și, în același timp, cele mai mari încasări din ultimii 20 de ani (peste 1,2 milioane de lei).

Cît de mult contează acest succes pentru dumneavoastră? Este el cel mai important sau contează în primul rînd rolul mare pe care îl faceți, pornind de la o partitură extrem de dificilă?

În primul rînd, e o bucurie. Nu aș vrea să zic vorbe mari, dar e o victorie. Noi toți cei care facem film ne dorim foarte tare să vină lumea la film și uite că de data asta chiar au venit un număr foarte mare. Care a fost motivul nu am stat să mă gîndesc, am stat să mă bucur. Dar cred că i-a interesat felul în care a fost spusă povestea, poate că a fost spusă mai aproape de sufletele a mii de spectatori. Important este că s-au obținut acest recorduri.

Care a fost cel mai dificil aspect al rolului pe care îl interpretați în film?

Mie toate mi se par dificile, nu doar la acest proiect. Nu există un moment în care ai voie să lași garda jos, un moment în care să-ți permiți să nu fii foarte concentrat, foarte precis. Am avut o grijă deosebită pentru secvența în care mă întîlnesc cu părinții băiatului. Era foarte lungă și voiam să îmi iasă așa cum mi-am propus de la lectură. Dar nu cred că altele au fost mai simple, toate au fost pe muchie de cuțit!

Preferăți să lucrați cu regizorii care vă fac să greșiți cel mai puțin. În *Poziția copilului*, părerea unanimă este că nu ați greșit deloc. Care a fost relația dumneavoastră cu Călin Netzer?

Cred că a fost foarte bună și aduc ca argument rezultatul filmului. Aceste colaborări cu el sau cu alți regizori presupun frămîntări și tensiuni, ca să îl citez pe Netzer. Nici nu știu dacă poți să fii relaxat,

deși am știut foarte bine ce am de făcut și, înainte de a începe filmările, am avut acea grijă care nu m-a părăsit pînă acum. Este o grijă antipatică, dacă este să răspund cinstit. Am avut cîtă siguranță, atîta teamă, la început, dar în clipa în care am ajuns pe platou știam foarte bine ce am de făcut, foarte bine. Deși era un rol dificil, de o întindere considerabilă, am avut timp să mă gîndesc foarte mult și să lucrez cu mine.

Ați declarat într-un interviu că v-ați simțit complet relaxată pe covorul roșu de la Berlin. Într-o carieră impresionantă, de peste 40 de ani în film, care este momentul în care ați simțit ultima dată trac?

Simt emoții puternice pentru următorul film. La toate lucrurile pe care încerc să le fac cît se poate de bine, am o grijă, ceea ce mi se pare mai mult decît emoții, am o grijă deosebită. Cineva spunea că această grijă nu trebuie să fie exagerată. Eu sînt de acord, dar așa mi se întîmplă mie, să am foarte mare atenție. Folosesc aceste cuvinte ca să nu fiu mai dură cu mine.

Ați pomenit despre următorul dumneavoastră film. Care este acesta?

Am la Media Pro un proiect, apoi un proiect cu Bruno Coppola, apoi unul cu Marian Crișan, apoi unul cu Gabi Achim. În primul, în cel de la Media Pro, interpretez rolul principal, am un rol secundar la Bruno Coppola, la Marian Crișan nu știu încă scenariul, iar la Gabi Achim știu scenariul și ceea ce am eu de făcut este dificil, nou, o propunere foarte interesantă. Nu prea îmi place să folosesc acest cuvînt,

interesant, e prea general și parcă fugi de exprimarea clară. Dar chiar este interesantă. Nu am mai făcut ceva de maniera asta.

Spuneți într-un alt interviu că v-ați îndrăgostit de toți regizorii cu care ați lucrat. Pe care dintre ei l-ați iubit cel mai mult?

Nu răspund la provocări! (rîde). Răspunzînd serios, nu pot să nu iubesc nu doar regizorii cu care lucrez, ci și echipa cu care lucrez. Așa mi s-a întîmplat pînă acum și sper să am această fericire și de acum încolo. Ești ca într-o barcă și nu cred că se poate fără foarte multă afecțiune față de oamenii cu care lucrezi. De regulă, lucrul ăsta mi s-a întors. Cînd acest lucru s-a întîmplat, m-am simțit foarte bine!

Sunteți alături de noul val românesc încă de la început. Vă așteptați la un asemenea succes al noului cinema românesc sau ca dumneavoastră să jucați un rol atît de important în obținerea acestui succes?

Nu m-am gîndit că o partitură atît de importantă o să vină atunci cînd a venit. M-am bucurat foarte mult de la început, mi-a plăcut mult scenariul. Este un lucru foarte important să ai o partitură atît de bine scrisă, e de mare ajutor pentru un actor. Nu aș vrea să mă învăț cu partituri atît de importante, sper ca tot ce am de făcut de aici încolo să-mi reușească!

Cum apreciați inițiativa Asociației Cartea Călătoare de a crea o variantă a filmului *Poziția Copilului* pentru persoanele cu deficiențe de vedere?

Excepțională! Absolut excepțională! Bravo celor care au avut această

Luminița Gheorghiu

inițiativă! Cînd mi s-a spus de acest lucru am zis: "E perfect". Ani și ani de zile am ascultat teatru radiofonic și sînt sigură că oamenii vor înțelege foarte bine totul. Trebuie să acordăm importanța cuvenită tuturor spectatorilor. Abia aștept întîlnirea cu aceștia!

Ce filme sau evenimente nu vreți să ratați la TIFF anul acesta?

Am văzut *Trădarea* și mi-a plăcut foarte tare. Ar fi fost multe de văzut, dar mai există și un program pe care mi l-a dat festivalul. Să văd ce mai pot să văd în zilele care au rămas!

A consemnat Cătălin Olaru

■ Fără limită

Cina monștrilor

Regizorul Ramin Matin creează o lume distopică, transformînd situația banală a unei cine între două cupluri într-o experiență tulburătoare, sinistă, care obligă la reflecție. Formula de lungmetraj de debut "low-budget 90 minutes/one location" este pusă în aplicare satisfăcător, fiind structurată pe un traseu emoțional de la confuzie la indignare și groază, printr-o succesiune de scene construite pe acțiuni și dialoguri inacceptabile social în prezent, dar aparent normale în universul celor patru personaje. Elementele introduse cu maximă seriozitate,

fără urmă de ironie - un copil adus în lanțuri pentru a fi pleznit după cină pe post de mică atenție destinată gazdelor ("Vai, nu trebuia..."), povești derizorii, anecdote din vacanța despre artă, muzee, cunilingusul în Praga și performanțele sexuale ale cehoacelor scoliote, posibilitatea scoaterii în afara legii a apei minerale și threesome-urilor, zahăr consumat pe post de cocaină - sugerează o societate nu foarte îndepărtată, dezumanizată de consumerism, superficialitate și hedonism.

Radu Meza

■ Zille Filmului Românesc

Experimentul București

Comedia e dramă plus timp. E cît se poate de clar în cazul mockumentarului lui Tom Wilson despre un fals proiect de indoctrinare capitalistă a românilor imediat după revoluția din 1989, o alegorie înțepătoare a Experimentului Pitești. Teza bancului lui Wilson, capitalismul galopant autohton (cu fruntași vag hidrocefali), nu putea avea loc fără o

solidă bază teoretic-științifică. Semi-legendarul savant Justin Capră ar fi dezvoltat un dispozitiv care putea înlocui comunismul cu capitalismul, în timp ce psihologul motivațional (foarte *camp*) Daniel Biț se ocupă de implementarea efectivă a proiectului, supervizat de eminențele cenușii din SRI. Necesar film-experiment și numai pentru că e prima tentativă de criptoistorie

românească recentă, de punere a comunismului și orice o fi ce-a urmat într-o perspectivă pop cult cu filoane pulp. Posibil ca filmul să fie și primul *sing along* românesc adevărat, ținînd cont că dispune de o coloană sonoră ticsită cu șlagăre din epoca de aur a Radio România Muzical.

Mark Racz

InterogaTIFF

Regizorul Florin Iepan, despre *Odessa*

Documentarul *Odessa, work in progress*, se va vedea astăzi la TIFF într-o proiecție unică, la TIFF Art de la 21.30, urmată de o dezbatere cu regizorul.

Florin Iepan

Cum a pornit proiectul?

Cu greu. Cu un vag sentiment de vinovăție. Cu dispreț pentru istoria pe care am învățat-o la școală, poate cu un pic de ură. Nu am avut o idee clară. Apoi a trebuit să alergăm după bani. Treabă care continuă și în prezent.

De ce s-a îngropat filmul cu Antonescu făcut în cadrul programului Mari Români?

Nu știu să se fi îngropat filmul despre Antonescu de la Mari Români. Știu că a fost difuzat și că a generat o mulțime de reacții în presa vremii.

Crezi că *Odessa* va deveni vreodată subiect de discuție public? Își va recunoaște vreodată România vina?

Oficial, Romania și-a recunoscut vina în 2004, prin asumarea de către guvernul Adrian Năstase a documentului denumit generic "Raportul Wiesel". Cred că, mai devreme sau mai târziu, *Odessa* o să revină pe agenda publică. Dar aceasta depinde de mulți factori, inclusiv de modul în care pot să mă folosesc de propriul meu proiect de film documentar ca să inițiez dezbateri publice. Nu o să fie ușor. Sint leneș, un pic obosit și tot mai nesigur. Nu este ușor să te scoli cu spectrul a mii de oameni necunoscuți care au dispărut în octombrie 1941, care parcă

se uită interogativ la tine. Hm... și iată cum se dezvoltă o anumită patologie profesională... Patetic.

Ai întâmpinat dificultăți în a discuta cu diverse persoane sau, în general, cu facerea filmului?

Da... toate oficialitățile din toate timpurile (spun asta când mă gândesc și la Regele Mihai) au fugit de mine ca de tămâie, ultimul fugar a fost domnul Șova. Nu înțeleg de ce oficialii statului român sînt așa de nesiguri pe subiectul ăsta. Ar fi putut să fie formali și *politically correct* și era suficient.

Ce buget a avut filmul?

Este greu de spus cît am cheltuit în acești cinci ani. Pe hîrtie, în buget sînt cam 250.000 - 300.000 de euro, din care cred că am strîns cam două treimi, poate mai mult. Este greu de spus.

Cum îți explici accentuarea antisemitismului din România în ultimii ani?

Eu cred că antisemitismul a supraviețuit intact din perioada interbelică pînă azi. Manifestările antisemite au fost mai multe sau mai puține, mai ascunse sau mai la vedere în funcție de circumstanțe. Din păcate, evreii români sînt așa de puțin încît nu mai pot genera

nici măcar un pretext pentru extremiștii și naționaliștii români ca să se manifeste public. În Ungaria, unde comunitățile evreiești sînt mai numeroase, manifestările antisemite sînt mai vizibile. Mai grav este că dormim în pat cu figuri sinistre de antisemiți pe care îi tratăm ca mari patrioți. Stăm la masă cu ei zi de zi și ne întrebăm de ce au avut o soartă așa de crudă. Îi cultivăm pe ascuns, în suflet și, cînd suntem puși în fața crimelor făcute de ei în numele României Mari, dăm vina pe circumstanțe sau, mai rău, pe Hitler, trupele germane și pe Stalin.

Care e viitorul pentru proiectul *Odessa*?

Habar nu am. Plănuim o caravană cinematografică, difuzare pe TV, apoi aruncarea lui pe net, în torrents... și la final de tot prezentarea lui în forma finală la festivalurile de film. Dacă o să-l mai vrea careva pînă atunci. Tocmai cum nu trebuie să faci cu un film nou. Sper să rămîn consecvent ideii, că dezbateră din jurul filmului este mai importantă decît filmul în sine. Dacă reușim împreună să punem *Odessa* pe agenda publică, filmul *Odessa* nu mai contează. O să fie un document sau un deșeu.

A consemnat Cătălin Moise

Eveniment

Adrian Enescu primește Premiul pentru Întreaga Carieră

Adrian Enescu (n. 31 martie 1948) este unul dintre cei mai cunoscuți muzicieni și compozitori români, renumit pentru coloanele sonore a circa 65 de titluri ale cinema-ului românesc și european. Este unul dintre pionierii muzicii electronice din România, abordînd noul gen încă din anii '70. A absolvit Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București, a fost audient al Facultății de Muzică Electronică a Universității Stanford (California) și este membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România. Primul său LP, „Basorelief” (1977), pe versuri de Ioan Alexandru, croit pe structura muzicală a unei *misse*, este prima încercare de pop simfonic din muzica românească. Au urmat „Cele 12 lumi ale visului” (1978), comparat cu albume similare de Vangelis și Isao Tomita, „Funky Synthesizer I” (1982), o combinație de muzică electronică și instrumentiști în direcția rock-ului și jazz-ului progresive, și „Funky Synthesizer II” (1984), cu influențe dance. „Bună seara, iubito!”, albumul de debut al Loredanei Groza, compus și produs în întregime de Adrian Enescu și lansat în 1988, a devenit cel mai popular material discografic din istoria României, cu peste un milion de copii vîndute.

În aceeași perioadă, Adrian Enescu a compus muzică de film, devenind unul dintre cei mai prolifici compozitori de gen din istoria cinematografului românesc. Apare pe genericul a aproximativ 65 de titluri, unele dintre ele premiate la festivaluri internaționale, altele succese de casă în țară.

A colaborat cu regizori ca Dan Pița, Sergiu Nicolaescu, Mircea Veroiu, Dinu Tănase, Radu Gabrea și alții. *Tănase Scatiu*, *Bietul Ioanide*, trilogia *Ardelenilor* (17 milioane de bilete vîndute), *Ciuleandra*, *Să mori rănit din dragoste de viață*, *Ringul* (trei milioane de bilete vîndute în 1984), *Faleză de nisip*, *Pas în doi*, *Concurs*, *Mircea*, *Adela*, *Hotel de lux* (Leul de Argint pentru regia lui Dan Pița la festivalul de la Veneția 1992) sînt doar cîteva dintre titlurile la care Adrian Enescu a contribuit cu muzică originală. Una dintre compozițiile sale a fost inclusă în colecția Buddha Bar.

A compus muzică de teatru și balet pentru companii prestigioase din Belgia, Italia, Olanda, Japonia, China sau Australia, și în țară pentru spectacole de operă și teatru montate, printre alții, de Alexandru Darie (*Orfeu și Euridice*, *Anatomie*, *Titus*, *Căderea Romei*, *Triumful dragostei* etc.) și Alexander Hausvater. În ultimii ani, compune muzică electro-acustică, muzică simfonică și jazz - big band.

CONCURS: În căutarea TIFF-ului 50+

1. Ce ai ratat la TIFF și nu trebuia pentru nimic în lume?
2. Care e filmul care ți-a plăcut dar nu vrei să recunoști?
3. Ce lucru extrem de important aveai de făcut, dar ai lăsat totul baltă și te-ai dus la film?
4. Despre ce film ai zis că ți-a plăcut numai ca să dai bine în ochii celorlalți?
5. Care au fost cele mai plăcute surprize? Dar cele mai mari dezamăgiri?
6. Cîte filme șoc ai văzut la TIFF și care ți-a plăcut cel mai mult?
7. Care a fost excesul nr 1 la TIFF?
8. Ce are TIFF-ul de reușește să scoată din casă oameni de peste 40 de ani?

TIFFARUL DE LA FUCK FOR FOREST

Ștefan Petra, 63 de ani, sociolog *Pe Ștefan l-am întîlnit, cu borseta la brîu, după proiecția filmului Fuck for Forest, de la Casa de Cultură a Studenților, film care nu l-a încîntat în mod deosebit. De fapt, nu i-a plăcut.*

1. Premiile. Particip în fiecare an la TIFF, dar nu am văzut niciodată un film premiat în competiție. Am văzut tot felul de alte filme.
2. Recunosc tot ce mi-a plăcut și tot ce nu mi-a plăcut.
3. Nu am mîncat.
4. Nu cred că există.
5. Cel mai mult mi-a plăcut filmul *În căutarea lui Sugar Man*, un film cu totul deosebit și impresionant. Nu mi-a plăcut deloc filmul *Viața*, a fost de-a dreptul morbid și inutil. De la ruși mă așteptam la mult mai mult în ceea ce privește cinematografia.
6. Am văzut deja multe filme, ca în fiecare an. Am văzut simbătă un film bun, aici la Casa de Cultură a Studenților - *În căutarea lui Sugar Man*.
7. Am cheltuit o mulțime de bani.
8. Oamenii scot TIFF-ul, era o statistică ce clasa Clujul ca fiind orașul cu cel mai mare număr de cinefili pe cap de locuitor. Eu vin la TIFF să văd filme pe care nu le văd la televizor și niciun cinematograf. **Diagnostic:** Hooked **A consemnat Andrada Lăutaru**

■ Industry

Romanian cinema on the verge of a financial breakdown

On Tuesday, June 4, another (the final?) nail in the coffin of the Romanian cinema was put by the Cultural Commission of the House of Deputies. Thus, the said commission adopted a favorable report which is added to the 41/1994 law regarding the organization and activities of the public radio (the SRR) and television (the SRTv) who must invest at least 15% of their publicity revenue into culture.

This could read as good news, if "culture" encompassed every aspect of the term, including cinema. Unfortunately, this is not the case. According to the law, the SRTv used to provide the National Centre for Cinema with 19% of its publicity revenue. With the freshly added report, the percent drops to 4%, while the rest (15%) goes to "domestic in-house productions featuring exclusively Romanian artists". For those in touch with the recent development within Romanian culture, this might sound very similar to what happened with the Romanian Cultural Institute who, last summer, decided to completely change its *raison d'être* from promoting contemporary Romanian culture abroad (especially to foreign audiences) to promoting "the classics" (though the term is lazily broad) to the Romanians living abroad, thus feeling them less... well... strangers in a strange land. In fact, nationalism has always been close to the hearts of our politicians and some of them are still longing for the golden days of radio and TV plays filled with

Romanians greatest stage actors and actresses whom, with only few exceptions, are rare in contemporary cinema (mostly because they are too theatre-connected to make an easy transition to the hyper-realism so present in the recent domestic cinematic output). And nobody says it better than the president of the Cultural Commission, Mr. Gigel Stirbu, a member of the Liberal Party: "it was noted, lately, that both TV and radio programs are short of theatrical productions. This money, instead of going to the CNC, will stay with the SRR and the SRTv and they will be used for in-house productions. They can use 15%, they can use more. It's up to them, but it must be at least 15%."

Why 15? Why not all of it? After all, 4% left for the CNC hardly qualifies as an investment, especially since the SRTv already owes about 6.000.000 Euros (for the past 6 years) to various production companies who used personal money in order to finish their films while hoping that contracts will be, sooner or later, honored by the SRTv according to the (previous) law. But the SRTv is in a pickle - actually, the pickle has by now turned so sour that the fattest meal can't make use of it: its debts are huge, the reorganizations of its departments was done in a highly controversial fashion and the attempts to save what can be saved turned out to be a public execution of the only domestic cultural channel (the demise of TVR Cultural was, next to the aforementioned change within the ICR, the biggest shock of

2012 for Romanian artists, intellectuals and art aficionados alike).

Of course, TV and radio theatrical production are a staple of the 20th century cultural tradition and it shouldn't play second fiddle to other forms of artistic expression. The problem is, on one hand, that there is no telling whether or when will those production companies recoup their forced investments - as the president-director of the SRTv, Mr. Claudiu Saftoiu, puts it "TVR has always had difficulties in paying that 19% to the CNC. It was a huge effort and the sooner this business connection is unblocked, the better." His statement could be read as "bye-bye 6 million" and, even though, at the European level this sum is the budget for a single production, for Romanian cinema it represents 10 medium-large budget films. Or about half of the domestic movie output of one year. If we add the fact that for a month now, advertising agencies have ceased to act as intermediaries between their clients and the production companies, we can safely say that cinema has lost about 65% of all the money used for production. And since the rest 35% depends mostly on the CNC, the blurry future of the institution - Mr. Ioan Mihai Kogalniceanu acts as temporary manager after the departure of Eugen Serbanescu, the highly controversial former head of the Centre and there are certain rumors (and nothing more) about a new cinema & film law - paints an even darker picture.

Codruța Crețulescu

■ Focus Slovakia

The Sun in a Net

Stefan Uher's film is considered by many the first (cheko-) Slovakian feature film to break away from the local cinematographic tradition. The political system of the 60's tended to be more permissive. Central authorities became more discrete in their attempts to censor freedom of expression in Arts. Slovak Film Institute celebrates this year 20 years of independence in film industry and leaves us to discover this absolutely gorgeous remastered film. Freed esthetically from the socialist realism, very popular at the time among the Party

sympathizers, Uher makes use of a sort of poetical realism and frame composition to confront a melancholic point of view on living in the village and the urban suffocation. Women in bathing suites, families on the verge of dissolution and some teenagers suffering from the urban anxiety (and from other Party-related things), all are included in the same Slovakian film for the first time. The scenario keeps its freshness even nowadays, when socio-existentialism in film has entered its Golden Age.

Bogdan Minea

■ Romanian Days

Industry Panel

Apart from the opportunity to see the latest films coming out of Romania and make new contacts at various networking events, TIFF's Romanian Days also provides a platform for discussion about current issues occupying the European film community in the Industry Events.

This year is no different, so the 2013 Romanian Days will be kicked off this morning from 10.00 with two industry panels held in the Piano Cazola Gallery (str. Virgil Fulceia no.3, opposite Casa Matei, and no. 16 on the TIFF Map).

In the first roundtable, French producer Jean des Forets (Petit Film), TIFF's very own Tudor Giurgiu (here in his capacity as producer, distributor, exhibitor) and Rene Wolf, Head of Acquisitions at the EYE Film Institute Netherlands

will talk about the changes taking place to the traditional business model and value chain of producer-sales agent-distributor-exhibitor.

With the advent of the so-called digital shift, the economics of the film business is changing as the industry increasingly explores the opportunities offered by online distribution as a way to promote the cross-border availability of films.

Producers can now circumvent the traditional stages of working with the sales agent/distributor/exhibitor and reach consumers, and potential audiences for their films, via the Internet through video-on-demand services, etc.

But especially such "middle-men" as the cinema-owners have been extremely vocal in their concern about the growing erosion of the "release windows" and the disappearance

of their traditionally exclusive first place in the exploitation chain ahead of other platforms like VoD, DVD, pay TV and free TV.

All the more so when the European Commission received 2 million Euros from the European Parliament to launch "a preparatory action on the circulation of films in the digital era".

Consortia of sales agents, producers, and distributors were invited to apply for funding to experiment with new business models in Europe with specific attention to narrower release windows, simultaneous or quasi-simultaneous releases over a number of platforms and in an average of five European territories.

One of the consortia selected, The Tide Experiment, has so far launched the documentary *Viramundo. A Musical Journey With Gilberto Gil*.

Meanwhile, yesterday (June 5) was a first for France and Europe with the avant-premiere on premium VOD

of producer/director Simon Brook's documentary about his father, Peter Brook -- *The Tightrope*, prior to its broadcast on ARTE on July 3. "The idea is to promote the free TV broadcast using word of mouth from the VoD", says Brook. "Which we can do as we were partly financed by the broadcast arm of Arte and, as such, can skirt the media chronology issues."

The morning's second panel will focus on the seemingly perennial phenomenon that box-office hits in one country rarely have the same impact in the markets of other territories - that is, assuming they find distribution outside of their home market. While the problem is not restricted only to films from Eastern Europe, the panelists - Alexandra Strelková (Slovak Film Institute), Maria Letowska (Polish Film Institute) and producers Ada Solomon and Ilinca Belciu (Parada Film) - will refer specifically to cases of films from this region, which were

all very popular in their home market, but found few takers to distribute outside of their national borders.

According to the European Audiovisual Observatory's statistics for the 2012 EU box-office, the circulation of European films is "slightly improving" - but this was largely down to two titles: James Bond's *Skyfall*, the year's top film with 44 million admissions, and France's *Intouchables* which became the most successful non-English language production of all time in the international market. With 18.5 million tickets sold in EU countries other than France, the comedy generated 46% of its European admissions on non-national markets.

Intouchables is, of course, a remarkable exception to the rule - not every French comedy "travels" as the producers of *Les Visiteurs* saw in Germany - but the success of *Intouchables* does give food for thought.

Martin Blaney

TIFF News

To Boldly Go Where Few Festivals Go

If there's a word that sums up TIFF for me, it's "bold." The term stretches across the programming and well into the festival's politics, which of necessity builds alliances to keep itself going yet has no compunction in shining a light on the problems it faces when dealing with policy makers. I'm continually inspired by Tudor Giurgiu's catalogue introductions through the years, which balance a certain unavoidable diplomacy with straight-talking honesty about the struggles the festival copes with at each edition. Too often we tend to flip through a catalogue's pages, ignoring the forewords with their bland messages from local governance and a sponsor or two, but take a moment to read both Tudor's and Mihai Chirilov's prefaces, because they concern us – "us" in the broadest sense – on both practical and philosophical levels, and illustrate why so many of us are passionate about the festival.

The Crisis – it's time to write it with a capital "C", much like the Great Depression – has curiously been given very little screen time, yet it's constantly in the papers and on our lips, increasingly used as an excuse for siphoning off ever more funds from the already depleted cultural sector.

As Martin Blaney wrote in yesterday's AperiTIFF, the elimination of the "cultural exception" threatens to disrupt every aspect of artistic expression, with cinema especially vulnerable to cuts given its relative expense and continual threat by American studio behemoths intent on gobbling larger and larger chunks of the market share. Although Tudor's introduction doesn't mention the Crisis, its presence haunts his words about the lack of government support and problems with the National Centre of Cinematography (CNC). The Crisis has become the mantra of austerity gurus and the bogeyman of politicians who use it as a shield to hide their channeling of funds to sectors more favorable to their parties (as well as their personal assets).

Tudor's rhetorical (for such I believe it is) questioning of whether it's worth getting involved in the face of so much resistance is answered by his own words as well as by the Festival's history of fighting for itself and Romanian cinema. We're living in a particularly fractured age, when a sense of community is increasingly difficult to find and the fight for the common good seems an ever dwindling skirmish that chalks up paltry victories.

Yet Tudor's bold words, notwithstanding wavering self-doubts about their efficacy, remind us of the importance of the struggle, and the need to pay attention to the work he and a few others are doing in their fight for financial and ideological independence. A vital arts sector, un beholden to politics, is the sign of a healthy society. During the Great Depression, as film after film referenced the financial struggles of men and women, a number of governments understood that providing jobs in the cultural world was a desirable corollary to a revived economy. Few enough people are championing a similar song today, but thankfully here at TIFF it's a choral effort rather than a few lone soloists. We need to join those voices.

A brief word about Tuesday's inspired screening of Aleksandr Dovzhenko's *Earth*, which was satisfyingly appreciated by the packed cinema. The "ethno-chaos" band DakhaBrakha allayed my fears of technobeats working at odds with the film, and presented a score that largely fit with the images on screen. Unfortunately however, the Ukrainian agency that "restored" the film did a singularly poor job, transferring the movie to digital at the wrong speed (it

was too slow) and the wrong framing (heads should not have been cut off). In addition, English intertitles of questionable value should not have been put on the print: current conservation techniques insist on keeping all original artifacts, and Russian intertitles should have remained on the print, with subtitles below. It's a

great pity the Ukrainians in charge of the print's production didn't consult the film conservation community – another example of the frustrating lack of communication all too common in this most communication-abled era.

by Jay Weissberg

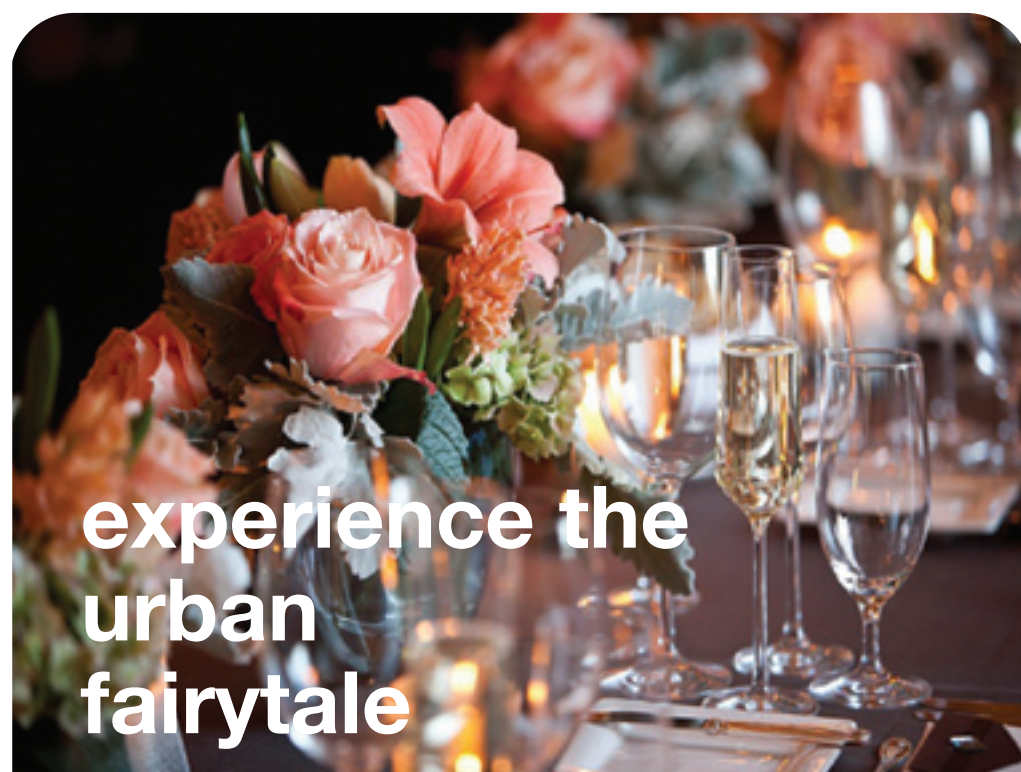
Who's who @ TIFF

GERGANA DAKOVSKA

Chief expert coproductions within The Bulgarian National Film Center, the Executive Agency of the Bulgarian Ministry of Culture that administrates the implementation of the Film Industry Act (FIA). The main functions of the Agency are to finance film production, film managing, distribution and exhibition of films, to support the promotion of Bulgarian films in this country and abroad, to keep the register under the FIA, to stimulate the development of the film culture. The Bulgarian National Film Center is an EFP member since May 2005 and the organizer of Golden Rose Festival of Bulgarian Feature Films (Varna), and the Golden Rhyton Documentary and Animation Film Festival (Plovdiv).

MARTA LAMPEROVA

Head of Film Producing Department at FAMU (Film and TV School), an integral part of The Academy of Performing Arts, which has been founded in 1946. It is one of the oldest film schools in Europe, which kept its tradition even during the difficult time of communist regime. There are many influential filmmakers and scriptwriters among graduates from the school, e.g.: Oscar winner Milos Forman, Oscar winner Agnieszka Holland, Goran Paskaljevic, and many others. The faculty is a founding member of CILECT, of the European League of Institutes of Arts, the European Association of Cinema and Television Schools GEECT and a dramaturgy training program MIDPOINT.

experience the
urban
fairytale

leave the rest to usSM

RAMADA
CLUJ

Ramada Cluj, 43 - 49 Calea Turzii
Cluj-Napoca, Cluj, Romania
Tel: (0040)372 743 143
www.ramadacluj.ro

la TIFFul Acasă!

TIFF
shop

PROMOȚIA de JOI, 6 iunie

Cumperi un tricou

+

și o pălărie

=

și ai GRATIS
o sacoșă !!!

Ne poți vizita la shop.tiff.ro

■ Blog

Despre staruri, cunnilingus și țite

Cît ești la TIFF, parcă trăiești într-o bulă decuplată de turbulențele exterioare. Crash diet-ul cu filme bune, discuții pasionate și petreceri prea decalibrate îți lasă puțin loc pentru problemele urgente ale zilei – e greu de crezut că există o realitate out-the-re în afară de cea din filme.

Din cînd în cînd mai arunci un ochi către spectacolul lumii reale să vezi dacă n-ai pierdut nimic esențial. Mai semnezi o petiție în semn de solidaritate cu turcii ce manifestă contra lui Erdogan, te mai indignezi puțin în fața tentativelor de a-l elibera pe Becali „la cererea poporului”... pîna cînd vine o știre cu adevărat cutremurătoare, care-ți mută complet reperele deja fragilizate de prea mult alcool: cum ar fi declarația lui Michael Douglas c-a făcut cancer în urma activității sale de entuziast practicant de cunnilingus.

Lasînd gluma la o parte (deși nici cancerul și nici cunnilingus nu sînt glume), declarația fără perdea a lui Douglas, cît și reacțiile și analizele medicale în extenso care au urmat, mi-au certificat impresia jalnică despre star sistemul actual: într-o perioadă în care se „shăruiește” orice,

niciun detaliu din viața starurilor sau al umilului posesor de FB nu rămîne nedezvăluit în indecența sau sordidul lui, de la probleme de interes universal cum ar fi constipația, la aventuri sexuale ratate sau la culoarea vomei odraslei tale. Cum vedetele sînt cele mai narcisiste ființe care gratulează fața Pamîntului, s-au acordat cu voioșie la această fixație a omenirii de a comunica lumii orice gînd, oricît de mic, îi trece prin mințe. N-ar putea abdica de la standardele comunității.

Odinioară, obsesia starurilor era conservarea imaginii confecționate de studiouri pentru ele. Există un pact nescris cu revistele canciere de tipul „publicăm orice nu dăunează falsei reputații”. Viața privată a starurilor era ținută sub cheie și perfect controlată. De pildă, n-ar fi dat deloc bine să se știe că acel „all american hero” numit Errol Flynn era, în realitate, un depozit ambulant de boli venerice și un mare amator de minorete (se spune că a murit în pat cu două fete de 17 ani, dar asta nu s-a scris în presă, evident). Îl ajută pe Michael Douglas faptul că publicul știe acum că a pledat

activ pentru plăcerea femeii, chiar cu prețul vieții? Se pare că actorul a regretat că l-a luat gura pe dinainte și și-a pus agentul să publice un disclaimer, dar ziarul *The Guardian* a publicat înregistrarea irefutabilă. De ce a negat evidența? Probabil pentru că publicul american reține doar dezmințirea și nu mai are rabdare să dea click pe site-ul unui „obscur” ziar european.

Trăim vremuri unde patologia medicală e afișată ca o medalie: acum nici o lună, Angelina Jolie a recunoscut, brav, că a făcut o mastectomie ca să prevină cancerul la care era predispusă genetic. Multă comoție s-a stîrnit atunci în urma revelației că zeița Hollywood-ului e și ea umană, deci predispusă la boli și speriată de ideea morții. Am o amintire clară în legătură cu sîniul Angelinei: mi-au făcut o impresie puternică atunci cînd i-am văzut prima oară în *Gia*. Erau senzaționali... de genul care ar face o femeie să spună „nu sînt o lesbiană, dar dacă aș fi...” Dar, evident, era vorba de o producție HBO transgresivă și Angelina era wild și interesantă și abia lansată. Din punctul meu de vedere, sîniul ei au dispărut cu mult

înainte de operație. Hollywood-ul mi i-a răpit: Jolie a devenit mai întîi un megastar și apoi o Maica Tereza cu sandale ceva mai elegante și nu numai că nu s-a mai despuiat, dar a ajuns înfiorător de slabă, încît bustul i-a dispărut complet. Oricum, relația Hollywood-ului cu acești gemeni anatomici, simbol al feminității, a fost tot timpul una complicată. E perfect ok dacă un „action hero” pulverizează creierii întregii omeniri și e și mai bine dacă acest măcel e văzut de un copil de 7 ani dar dacă, doamne ferește, Charlize Theron își arată sfîrcurile, e instant „interzis minorilor” – deși eu găsesc ca e mult mai natural să îți un sfîrc în gura decît o armă în mînă.

Cea mai caraghioasă expresie a acestei isterii a fost șocul profund al Americii la sînul dezvelit de Janet Jackson la Superbowl – parcă întreaga națiune l-ar fi văzut pe Bin Laden călare pe Godzilla; episodul a dat de muncă psihiatrilor care vor avea de lăcut traumele unor generații întregi. În rarele cazuri în care sîniul apar (există seriale HBO hiper lascive în care femeile fac sex cu sutien – cineva din redacție îmi șoptește că asta se întîmplă din

cauza fricii de a nu apărea pe site-urile „dedicate”), ei trebuie expuși și exploatați la maximum, ca într-un film porno și femeia poziționată „mereu deasupra” – măcar să aibă la ce jubila toți perversii.

Mereu în conflict în Hollywood-ul, filmul european nu duce lipsă de țite – și avem niște exemple tipice și la TIFF-ul de anul ăstă (în *Paradise: Love* de pildă). Dar ele sînt flacid-naturaliste. Orice excitație țite interzisă. Sîniul arthouse te face rareori să te înfiori și mai mult să te strîmbi. The horror, the horror... Nu poate fi o femeie normală sexi? Ba da. Dovada o avem într-un film american, dar ce-i drept indie, cu un distinct *feel* european ca *Before Midnight*: într-o secvență crucială, Jesse și Celine ar trebui să facă sex într-o cameră de hotel, dar ajung să se certe. Ea rămîne dezbracată, cu sîniul la vedere: e vulnerabilă, complet despuiată de orice artificii. În această secvență de bravură actoricească, sîniul ei sînt reali și, totuși, senzuali. Joacă un rol și nu sînt doar proptele exhibiționiste. Zău că merită un premiu.

Anca Grădinariu

ÎN ROLUL PRINCIPAL:
REGELE

TIFF.12
Transilvania International
Film Festival (Cluj-Napoca 2013 - 2014)
SUSȚINUT DE
URSUS
REGELE BERII ÎN ROMÂNIA

PENTRU CEI PESTE 18 ANI
www.desprealcool.ro

18+